

Tid Tisdagen den 5 februari 2013 kl 16.30 – 18.00

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Torsdagen den 14 februari 2013

Per Ankersjö Katarina Luhr §§ 1-31, 33-37 Mikael Magnusson § 32

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden §§ 1-31, 33-37

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Nils Ingelström (M)

Karin Karlsbro (FP)

Mikael Magnusson (S)

Åsa Wester (S)

Mats E. P. Lindqvist (MP) §§ 1-31, 33-37

Tjänstgörande ersättare:

Charles Berkow (MP) § 32

Belinda Hellberg (MP) § 32

Anders Thureson (M)

Fredrik Canerstam (S)

Sara Stenudd (V)

för Katarina Luhr (MP)

för Mats E.P. Lindqvist (MP)

för Helena Levy (M)

för Rana Carlstedt (S)

för Stellan F Hamrin (V)

Ersättare:

Viktor Strååt (M)

Andreas Lundin (M)

Frida Johansson Metso (FP)

Per Johansson (FP)

Simon Palme (C)

Måns Lönnroth (S)

Charles Berkow (MP) §§ 1-18, 20-31, 33-37

Belinda Hellberg (MP) §§ 1-31, 33-37

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Annkristin Axén, Arne Jamtrot, Daniel Persson, Douglas Lindström, Ellinor Fiebranz Andersson, Emily Tjäder, Emma Hedberg, Gunilla Hjort, Gustaf Landahl, Helena Storbjörk-Windahl, Håkan Andersson, Luis Lopez, Maria Svanholm, Mika Hakosalo, Pia Winbladh Högfors och

Örjan Lönngren samt borgarrådssekreteraren Albin Ring.

§ 1

Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Gunilla Hjort, Arne Jamtrot, Mika Hakosalo, Emma Hedberg, Douglas Lindström, Annkristin Axén, Helena Storbjörk-Windahl, Daniel Persson, Örjan Lönngren samt till Luis Lopez, personalföreträdare från fackförbundet Vision.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katharina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) ordföranden justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 14 februari 2013.

§ 3

Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 11/2012 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 11 december 2012 anmäls.

§ 4

Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 23 januari 2013 och den 5 februari 2013 anmäls.

§ 5

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2012-11-17 – 2013-01-11.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2012-11-17 – 2013-01-11.

§ 6

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Protokoll 7/2012 från miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 26 november 2012 anmäls.

§ 7

Verksamhetsberättelse 2012 miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2013-576

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för år 2012 med personalberättelse och bokslutskommentarer och överlämna den till kommunfullmäktige.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden begär ombudgetering med 0,5 mnkr för medel avsedda för projektutveckling av databas för miljöinformation.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att till stor del bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra att:

Miljö och hälsoskyddsförvaltningen bedriver ett bra arbete för att förbättra miljön för Stockolms invånare utifrån de förutsättningar som ges av den borgliga majoriteten. Med en Socialdemokratisk politik hade dock miljö och hälsoskyddsnämnden haft mer resurser än med innevarande högermajoritets politik. Detta hade naturligtvis synts i verksamheten och i verksamhetsberättelsen exempelvis i form av förstärkt förebyggande miljöarbete och mer resurser för tillsyn barns inomhusmiljö.

Vi beklagar att Stockholm är så långt ifrån att nå målen för god luftkvalitet, även om värdena på Horsgatan i år ser något bättre ut än tidigare så visar resultaten från resterande mätstationer att mer måste göras. Att halterna av kväveoxider och partiklar är långt ifrån årsmålet visar tydligt att alliansens taktik inte är tillräckligt för att lösa problemet med renare luft för stockholmarna.

Socialdemokraterna ser det som positivt att man även i år lyckades hitta sommarjobb åt en ungdom, men önskar att den siffran ökar under 2013.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) enligt följande:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett stort ansvar för att bidra till en hälsosam och hållbar stockholmsmiljö och verksamhetsberättelsen innehåller även i år många exempel på miljöförvaltningens viktiga hälsoskyddsarbete. Vi ser med stigande oro på de fortsatta nerdragningarna på miljöförvaltningens ekonomiska resurser då vi anser att det arbete som förvaltningen utför är en av grundstenarna för en god och hälsosam miljö i staden.

Som vi kan se i verksamhetsberättelsen har resurserna inte heller under 2012 varit tillräckliga för att kunna komma tillrätta med problem som även tidigare flaggat för. Vi ser speciellt allvarligt på att minskningen av klimatgasutsläpp inte har varit tillräckliga, inte ens med alliansens relativt lågt ställda mål. Arbetet med att arbeta brett med energieffektiviseringar, minskad trafik och produktion av förnybar el måste ta fart för att vi ska kunna uppnå en klimatsmart och modern stad.

Luftmiljön har förbättrats något men är långt ifrån bra. Vi anser att åtgärder måste intensifieras för att minska dubbdäcksanvändningen och antalet fossilmedelsdrivna bilar på Stockholms gator.

Arbetet med vattenprogrammet och miljö kvalitetsnormer för vatten går för långsamt och vi har svårt att se att Stockholm ens kommer kunna hamna i närheten av uppnådda miljö kvalitetsnormer i tid. Detta arbete måste prioriteras på ett helt annat sätt

Då vi anser att det är av största vikt att nå ut med information om miljö- och hälsofrågor till Stockholms invånare är det också tråkigt att se att visst arbete med miljöbarometern har fått bortprioriteras och vi är oroade för vilka ytterligare uppgifter som fortsatt kommer behöva prioriteras bort med fortsatta nedskärningar av förvaltningens resurser.

§ 8**Delegation av tillsynsbefogenheter enligt miljöbalken från länsstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Dnr 2008-5032

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anpassa och komplettera tidigare beslut av den 16 februari 2009, § 21, rörande ansökan hos länsstyrelsen om överlåtelse av tillsynsbefogenheter från länsstyrelsen enligt följande:
  - 1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden begär med stöd av 1 kap 18 § och 19 § punkt 1 miljötillsynsförordningen (2011:13) att länsstyrelsen överlåter tillsynsbefogenheter åt miljö- och hälsoskyddsnämnden avseende följande typer av tillsynsobjekt:
    - a. Naturminnen som har beslutats av länsstyrelsen (2 kap 8 § första stycket punkt 1 miljötillsynsförordningen).
    - b. Verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i sådant område som avses i 7 kap 27 § miljöbalken utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §, kommunens ansvar enligt 9 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 § (2 kap 8 § första stycket punkt 6 miljötillsynsförordningen).
    - c. Miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utom den tillsyn som omfattas av Strålsäkerhetsmyndighetens ansvar enligt 26 § (2 kap 29 § punkt 1 miljötillsynsförordningen).
    - d. Föroreningskador enligt 10 kap 1 § första stycket miljöbalken orsakade av en sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som a) är i drift, eller b) har upphört efter den 30 juni 1969, om tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits till kommunen (2 kap 29 § punkt 3 miljötillsynsförordningen).
  - 1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige ger miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att verkställa ansökan enligt punkt 1.1.
  - 1.3 Detta beslut ersätter miljö- och hälsoskyddsnämndens tidigare meddelade beslut den 22 maj 2012, § 8.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 9

Kontroll av stadens återvinningsstationer årsrapport för 2012

Dnr 2012-1341

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V):

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden godkänner förvaltningens rapport av tillsyn på stadens återvinningsstationer.
- 2 Miljö- och hälsoskydds nämnden översänder rapporten till trafik- och renhållningsnämnden, samt Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB.
- 3 Miljö- och hälsoskydds nämnden uppdrar åt miljöförvaltningen att återkomma till nämnden med ett underlag som redogör för trendutvecklingen de senaste åren avseende skötsel och drift av stadens återvinningsstationer samt en förteckning över de olika verktyg som nämnden har till sitt förfogande för att tillse att FTI lever upp till sina åtaganden.
- 4 Miljö- och hälsoskydds nämnden anför därutöver följande.

Även 2012 års rapport rörande kontrollen av stadens återvinningsstationer är en nedslående läsning. Hälften av de inspekterade stationerna både vår och höst fick anmärkningar på skötsel och/eller drift. Nämndens intryck är att problemen kring skötsel och drift av stadens återvinningsstationer varit konstanta under en lång tidsperiod. Nämnden anser att detta är oacceptabelt. Nämnden önskar därför att miljöförvaltningen tar fram ett underlag som redogör för trendutvecklingen de senaste åren avseende skötsel och drift av stadens återvinningsstationer, nedbrutet på olika fraktioner och andra orsaker till anmärkningar. Nämnden önskar även att underlaget inbegriper de olika verktyg som nämnden har till sitt förfogande för att ställa krav på FTI att komma till rätta med problemen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2013. Kontoret föreslår att Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Godkänna förvaltningens rapport av tillsyn på stadens återvinningsstationer.
- 2 Översända rapporten till Trafik- och renhållningsnämnden, samt Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katharina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskydds nämnden till stor del bifalla förvaltningens förslag till beslut samt därutöver anför följande:

Förvaltningen har genom sin tillsyn visat hur ohållbart det nuvarande systemet

där förpackningsindustrin arrangerar insamlingen. Trots återkommande kontroller och påpekande under flera år har inte situationen vid återvinningsstationerna förbättrats nämnvärt. Listan kan göras lång på brister kring stationerna. Framförallt handlar det om långa tömningsintervaller och undermålig städning. Vilket medför sanitära olägenheter och antal skadedjur ökar som följd.

För att lösa nuvarande situation vill vi föra över ansvaret för återvinningsstationerna till staden där förpackningsindustrin fortfarande får stå för kostnaden. Det tillsammans med att staden jobbar för att etablera fler återvinningsstationer kommer situationen förbättras markant.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katharina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katharina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Rapporten visar tydligt att skötseln av återvinningsstationerna inte fungerar tillfredsställande. På kort sikt ser vi därför olika alternativ för att komma tillrätta med problemen. Antingen att någon annan (t.ex. kommunen) tar över skötsel och tömning av återvinningsstationerna från FTI, eller att kommunen tar i med krafttag med exempelvis viten i de fall där FTI har misskött sina uppgifter. Rapporten visar att det på lång sikt är viktigt att arbeta för att fastighetsnära insamling införs för att förenkla källsortering och insamling för alla.

Särskilt uttalande lämnas av Sara Stenudd (V) enligt följande:

Problem med de av Industrin skötta återvinningsystemet har nu förekommit i stor omfattning under minst 15 år. Samtidigt kan konstateras att de kommunal skötta anläggningarna – trots att de är alldeles för få och mer resurser behövs – hanterats på ett långt bättre sätt. Detta är enligt vår mening ett mycket tydligt exempel på de fördelar som finns med samhällsskötta verksamheter. Efter 15 års misslyckanden bör därför majoriteten ta sitt ansvar och själv hantera verksamheten samt stödja de förslag om en sådan förändring som nu finns. Om inte måste majoriteten tydligt ange vad som är alternativet till en sådan förändring.

§ 10

Överklagande av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 20 december 2012 i ärende om timavgift för tillsyn enligt miljöbalken, beteckning 5051-3596-2012

Dnr 2011-66

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullföljer överklagandet av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 20 december 2012, beteckning 5051-3596-2012, till mark- och miljödomstolen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut fastställer avgiften till 13 252 kr.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar som grund för yrkandet vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 11

Nationella åtgärder för att begränsa användningen av industriellt framställda transfettsyror i livsmedel

Remiss från Landsbyggsdepartementet, dnr L2012/1794

Dnr 2013-578

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder beslutet till Landsbyggsdepartementet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Avstyrka förslaget till viss del
  2. Justera beslutet omedelbart
  3. Översända beslutet till Landsbyggsdepartementet
  4. Utöver det anföra följande:

Riksdagen har beslutat att regeringen bör lägga fram ett förslag som förbjuder transfettsyror. Livsmedelsverket föreslår att en rapport från EU-kommissionen bör avvaktas innan nationella lagstiftningsåtgärder vidtas.

EU-kommissionens rapport väntas först om nästan två år. Livsmedelsverkets hållning liknar den hållning som Kemikalieinspektionen i flera år intaget rörande Bisfenol A: att vänta med nationella åtgärder i avvaktan på eventuella åtgärder på EU-nivå. Vi vill påpeka att det kan gå lång tid från det att EU-kommissionen lägger fram en rapport till att EU-gemensamma regler träder i kraft. Eftersom stora delar av livsmedelsindustrin redan har minskat användningen av transfettsyror skulle inte ett nationellt förbud mot industriellt framställda transfettsyror i maten ställa till några större problem för industrin. Erfarenheter visar att när användningen av vissa ämnen upphör i samband med offentlig debatt så kan dessa efter några år återkomma på marknaden när debatten ebbat ut. Därför är det bra att befästa det uppkomna läget med ett förbud. Erfarenheter från både EU och USA visar också att regleringar på medlems- eller delstatsnivå kan påskynda införande av regleringar på unions- respektive nationell nivå.

Vi har ingen anledning att ifrågasätta det gränsvärde som Livsmedelsverket föreslagit.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 12**EU kommissionens förslag angående indirekt förändrad markanvändning – remiss från Näringsdepartementet**

Dnr 2012-17489

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner att översända förvaltningens tjänsteutlåtande till Näringsdepartementet som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att med godkännande översända följande text till Näringsdepartementet som svar på remissen:

Kommissionens nya förslag är resultatet av en kompromiss för några år sedan, vilken i sin tur byggde på en bristfällig analys och ovilja att se problemens komplexitet. Det nya förslaget är ett klumpigt sätt att försöka ta tag i ett problem som man från början underskattade, men som med tiden har blivit allt mer uppenbart.

En ökande befolkning, ökande inkomster och en önskan om att ersätta fossila råvaror med förnybara råvaror ger ökad konkurrens om begränsade markarealer för mat, foder, energi, råvaror till industri och sankor. I en allt mer globaliserad och sammankopplad värld får det som händer i en sektor eller en region konsekvenser för andra sektorer och andra regioner. Möjligheten att ersätta fossila råvaror med biobaserade råvaror är begränsad. För att hålla i längden måste politiska beslut beakta dessa kopplingar och begränsningar.

Det går inte att till exempel fortsätta planera för en ökad privatbilism och förlita sig på en politik för att ersätta fossila drivmedel med biobaserade, i den utsträckning som den borgerliga majoriteten i staden, regionen och landet gör. Hushållning och effektivisering inom sektorer som boende, transport, energi och jordbruk måste få en mycket mer framträdande roll.

Biodrivmedel kan få en begränsad med viktig roll i omställning av transportsektorn, i ett paket med andra åtgärder för att minska transportarbetet, övergå till effektivare transportsätt och effektivare fordon.

Kommissionens förslag är ett försök att ta hänsyn till konsekvenserna av en ökning av biodrivmedel i en sammankopplad och globaliserad värld och på så sätt ett steg i rätt riktning. Men förslaget är trubbigt. Där valet, åtminstone på kort sikt, står mellan att odla råvaror för drivmedel eller att inte odla alls kan det vara bättre att satsa på drivmedel. Vi anser därför att drivmedel från råvaror där så kan visas vara fallet ska få en mer gynnsam behandling än i kommissionens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro

(FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Nuvarande EU-lagstiftning gör ingen skillnad mellan biodrivmedel vars indirekta markanvändningseffekter (ILUC) ger stor negativ klimatpåverkan - och sådana biodrivmedel vars negativa indirekta markanvändningseffekter är begränsade eller rentav positiva. Det är viktigt att metoderna utvecklas för att kartlägga och integrera denna aspekt i EUs regelverk, annars är risken stor att lagstiftningen leder till att klimatpåverkan av transportsystemet ökar.

Kravet om 10 procent förnybart inom transportsektorn väntas till stor del komma att uppfyllas med hjälp av importerad palmolja. En expansion av palmoljaproduktionen i världen väntas få mycket stora negativa effekter bl. a. i form av stora utsläpp från utdikning av våtmarker vid anläggning av plantager. Det är viktigt att dessa negativa effekter begränsas.

§ 13

Införande av miljöanpassad citylogistik i Stockholms innerstad.

Motion 2012:51. Svar på remiss

Dnr 2012-14496

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige anser motionen besvarad med vad kontoren anför i tjänsteutlåtandet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 14 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunstyrelsen bifaller

motionen

2. Att beslutet omedelbart förklaras justerat
3. Därutöver anföra att:

Vi håller med motionären Jan Valeskog (S) att varutransporterna i Stockholm både skapar trafik- och miljöproblem och att något måste göras. Därför är det av oerhörd vikt att staden så snart som möjligt stimulerar miljöanpassad citylogistik i innerstaden. Detta skulle vara ett stort steg mot klimatsmartare transporter i vår stad. Det exempel med omlastningscentral för varor till Gamla Stan som motionären tar upp är något att ta lärdom av.

Detta ärende anknyter till det framgångsrika Mobility managementprojekt som den tidigare rödgröna stadshusmajoriteten bedrev i Stockholm. Projektet gick ut på att samordna och effektivisera varuleveranser till Stockholms stads egna verksamheter.

Bakgrunden var att fyllnadsgraden i de skåp och lastbilar som rör sig på Stockholms gator ligger på c:a 30%. Genom ett effektivare logistiksystem så kunde man minska antalet nödvändiga rörelser för transportfordon i Stockholm. Det visade sig även möjligt att minska kostnaderna för upphandlingar gjorda av Stockholms stad, genom att upphandla transporter för sig. Detta beror på att leveransen av en given vara eller tjänst alltid utgör en diffus kostnad, om leveransen ingår i den beställda varans pris.

Den möjliga besparingen som kunde uppnås genom att lyfta ut och definiera leveranskostnaden låg på c:a 30 miljoner kronor årligen av skattebetalarnas pengar, utslaget på hela Stockholms stads varuupphandling.

Genom att gå mot en utveckling, där varor inte levererades just under högtrafik, utan andra tider, så kunde man även uppnå ett effektivare utnyttjande av vägnäten i Stockholm. Trots en högre ersättning till chaufförerna för arbete kvällstid effektiviserades varuleveranserna i så hög grad att detta ändå blev en vinst för alla inblandade parter.

Tyvärr begrep inte någon i den nuvarande borgerliga majoriteten poängen med effektivare varutransportlogistik, utan detta projekt lades ned med motiveringen att "Det hindrade konkurrensen inom transportsektorn". Så länge den ideologin är förhärskande i Stockholms stad, är det heller inte möjligt att bedriva effektiviseringar av logistiken i Stockholm.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) enligt följande:

Detta ärende anknyter till det framgångsrika Mobility managementprojekt som den tidigare rödgröna stadshusmajoriteten bedrev i Stockholm. Projektet gick ut på att samordna och effektivisera varuleveranser till Stockholms stads egna verksamheter.

Bakgrunden var att fyllnadsgraden i de skåp och lastbilar som rör sig på Stockholms gator ligger på c:a 30%. Genom ett effektivare logistiksystem så kunde man minska antalet nödvändiga rörelser för transportfordon i Stockholm. Det visade sig även möjligt att minska kostnaderna för upphandlingar gjorda av Stockholms stad, genom att upphandla transporter för sig. Detta beror på att leveransen av en given vara eller tjänst alltid utgör en diffus kostnad, om leveransen ingår i den beställda varans pris.

Den möjliga besparingen som kunde uppnås genom att lyfta ut och definiera leveranskostnaden låg på c:a 30 miljoner kronor årligen av skattebetalarnas pengar, utslaget på hela Stockholms stads varuupphandling.

Genom att gå mot en utveckling, där varor inte levererades just under högtrafik, utan andra tider, så kunde man även uppnå ett effektivare utnyttjande av vägnäten i Stockholm. Trots en högre ersättning till chaufförerna för arbete kvällstid effektiviserades varuleveranserna i så hög grad att detta ändå blev en vinst för alla inblandade parter.

Tyvärr begrep inte någon i den nuvarande borgerliga majoriteten poängen med effektivare varustransportlogistik, utan detta projekt lades ned med motiveringen att "Det hindrade konkurrensen inom transportsektorn". Så länge den ideologin är förhärskande i Stockholms stad, är det heller inte möjligt att bedriva effektiviseringar av logistiken i Stockholm.

§ 14

Motion (2012:56) av Stefan Nilsson m.fl. (MP) om att 20 procent av Stockholms stads elkonsumention ska täckas av el från solceller till år 2020

Remiss från finansroteln

Dnr 2012- 016434

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 13 december 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP)

föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar:

1 Att Energicentrum ges i uppdrag att, med hjälp av verktyget Solar Energy from Existing Structures, snarast ta fram en modell för vilka av stadens tak (alt. andra lämpliga konstruktioner) som är lämpliga för solceller/ solpaneler.

2. Att Miljöförvaltningen i samarbete med Energicentrum tar fram en handlingsplan för hur staden ska kunna maximera sin energiproduktion med hjälp av solceller och solpaneler på stadens tak.

3. Att Kommunstyrelsen tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden aktivt arbetar för att påskynda installation av nya solenergianläggningar på stadens tak (alt andra lämpliga konstruktioner) i syfte att arbeta mot målet att 20 procent av Stockholms stads verksamheters elkonsumention ska täckas av el från solceller år 2020.

I övrigt anföra följande:

Stockholms stads verksamheter använder en ej obetydlig mängd el, och behöver gå före som ett gott exempel på hur en stad kan minska sina CO2-utsläpp. Just nu går arbetet med detta för långsamt. Solenergi är en mycket lämplig energikälla i en stad då energin produceras rent och bullerfritt. Med dagens beräkningar blir denna energi även ekonomiskt lönsam och ger en stabil och förutsägbar prisbild för stadens verksamhet. Vi anser att arbetet med att producera solenergi inom staden måste påskyndas, vilket underlättas genom att man sätter upp tidssatta mål för hur stor andel solenergiproduktion som ska vara uppnådd vid en viss tid. Även om vi skulle nå målet 20 procent el från solceller till år 2020 finns ett större utrymme för att utöver solenergi även använda oss av andra förnybara energislag, till exempel vindkraft. Staden bör utarbeta en strategi för var, och hur vindkraft ska användas för energiproduktion i staden.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 15

Resa till Houston, USA

Dnr 0213-964

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden godkänner resa till Houston, USA, för Jonas Tolf.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 16**Deltagande i EU-projektet BUSTLE**

Dnr 2012-016970

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden godkänner förvaltningens deltagande i EU-projektet BUSTLE.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 17**Förslag till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050**

Dnr 2011-21832

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att bordlägga ärendet.

§ 18**Överlåtelse av viss kemikalietillsyn – synpunkter på Kemikalieinspektionens rapport**

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2012-17240

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 19**Yttrande angående ansökan om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid Hammarbyverket, Fortum värme****Remiss från mark- och miljödomstolen, mål nr M6069-12**

Dnr 2011-14693

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det inte går att ta ställning till huruvida ansökan ska tillstyrkas eller avstyrkas.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar i övrigt förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar förvaltningschefen att företräda nämnden i målet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Jäv

Charles Berkow (MP) har på grund av jäv inte varit närvarande vid eller deltagit i behandlingen av detta ärende.

§ 20**Rapportering av energianvändning och utsläpp av växthusgaser 2012**

Dnr 2013-262

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner avrapporteringen av Stockholms energianvändning och utsläpp av växthusgaser.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar redovisningen till kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Magnus Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar följande:
  1. Godkänna rapporteringen av Stockholms energianvändning och utsläpp av växthusgaser.
  2. Överlämna redovisningen till Kommunfullmäktige.
  3. I övrigt anföra följande:

Rapporten visar att minskningen av utsläpp av klimatgaser fram till 2015 är beroende av Fortums utfasning av kolanvändningen. Vi anser självklart att kolet ska fasa ut snarast och anser att det är oroande att det finns tveksamheter om hur snabbt Fortum planerar att minska sin kolförbränning. Att det fortfarande är lönsamt att elda kol för energiproduktion tyder på att statliga styrmedel måste skärpas och att energiskatter behöver ses över på nationell nivå för att gynna

användningen av biobränslen och en skyndsamt utfasning av kolbaserad energi. Bristen på tillräckliga statliga styrmedel är dock inte enda orsaken till att utsläppen av klimatgaser minskar mycket långsamt i Stockholm. En ytterlig anledning är bristande styrning från majoriteten i stadshuset där t.ex. lovande projekt med energieffektiviseringar och energiproduktion från förnybar el läggs ner eller sopas under mattan på oklara grunder. Så länge stadens ledning inte kan styra sina egna bolag och verksamheter till att gå före för att kraftigt minska sina koldioxidutsläpp så kommer arbetet med Stockholms klimatarbete stå och stampa och vara beroende av vad Fortum anser sig kunna bidra med. Då många åtgärder måste påbörjas i tid för att ge effekt är det nu hög tid för staden att påbörja nya projekt för energieffektivisering och produktion av förnybar el för att kunna finna vägen till att bli en klimatsmart huvudstad.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankesjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Det är glädjande att utsläppen av växthusgaser beräknas ha minskat med sex procent under 2011 jämfört med 2010. Minskningen innebär att Stockholm fortsätter att närmar sig målet om max 3,0 CO₂e per person år 2015.

Stadens målsättning till 2015 är till stor del beroende av att kraftvärmeverket i Värtahamnen, KVV6, minskar sin koleldning till en nivå på 50 procent. Det är därför glädjande att de tidigare signalerna om att detta inte skulle vara möjligt nu har tillbakavisats av Fortums ledning. Bolaget står nu fast vid sin ursprungliga plan att nå en nivå om maximalt 50 procent koleldning innan utgången av år 2015.

Målet om max 3,0 CO₂e per person år 2015 är ambitiöst, och det har vi hela tiden varit väl medvetna om. Beräkningarna och den långsiktiga trenden visar dock att vi är på rätt väg och att vi fortfarande har målet inom räckhåll, även om det givetvis kvarstår mycket att göra för att nå dit.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Den borgerliga stadshusledningen valde 2008 att sätta ett mindre ambitiöst klimatmål till 2015 än vad vi socialdemokrater och övriga oppositionspartier ville. Nu visar rapporteringen av utfallet för 2011 att inte ens detta mål (3,0 ton koldioxid per invånare) ser ut att nås. Minskningen av utsläppen av växthusgaser i Stockholm går för sakta och gör att Stockholms varumärke som miljöstad eroderar.

Problemet är att de borgerliga ledningarna i både stad, landsting och nationellt

vidtagit för få och för små åtgärder för att fasa ut de fossila bränslena.

För att klara klimatutmaningen krävs nu insatser på alla nivåer för öka andelen förnybara bränslen inte minst inom transportsektorn, öka energieffektiviseringen och öka kollektivtrafikandelen i resandet.

§ 21

Förslag på ändringar i svensk lagstiftning med anledning av det nya direktivet om elavfall

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2013-303

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att med nedanstående ändringar överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
  2. Justera beslutet omedelbart.

Det bör införas en skyldighet för producenterna att inbjuda till samråd. Avfallshierarkin bör lyftas fram i 15 kap miljöbalken.

Regeringen bör ta fram förslag till åtgärder för att det ska bli mer lönsamt med reparation i relation till nyinköp, jämfört med förhållandet i dag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 22

Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt **Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-253

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden anför därutöver följande.

Nämnden välkomnar de föreslagna förändringarna som bland annat syftar till att minska onödig administration och onödiga kostnader, och instämmer därmed i merparten av förvaltningens synpunkter. Nämnden delar dock inte förvaltningens uppfattning att tidsgränsen (tre månader) för ansvarig myndighet att fatta beslut om huruvida betydande miljöpåverkan föreligger skulle vara för snäv. Det är av stor vikt att handläggningstiden för miljökonsekvensbeskrivningar, tillståndsansökningar och andra relevanta myndighetsbeslut inte drar ut på tiden mer än nödvändigt. Detta gäller inte minst eftersom många projekt som kräver sådana beslut också är av miljöförbättrande karaktär. Nämnden anser därför att den tidsram som föreslagits i kombination med den möjlighet till förlängd handläggningstid vid komplexa projekt är fullt tillräcklig, och uppmanar förvaltningen att fortsätta sitt framgångsrika arbete med att effektivisera sin handläggning för att på så sätt korta ned handläggningstiden.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 januari 2013. Kontoret föreslår att Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Godkänna och överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen
- 2 Justera beslutet omedelbart

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande, med nedanstående ändringar, som svar på remissen från kommunstyrelsen samt att justera beslutet omedelbart.

I artikel 1 bör möjligheten att inte tillämpa direktivet INTE utökas till att även omfatta civil beredskap.

Det bör klargöras att miljökonsekvensbedömningen ska göras före projektstarten.

Det bör klargöras att projekt inte bör starta under tiden miljökonsekvensbedömningen prövas och eventuellt överklagas.

Direktivets regler bör införa intentionerna från Århuskonventionen om rätt till miljöinformation, rätt till deltagande i beslutsfattande och rätt till rättslig prövning.

Regeringen måste förstärka myndigheternas anslag med de medel som behövs för att på ett adekvat sätt uppfylla sin uppgift och klara tidsgränser utan att kvaliteten i beredningen naggas i kanten.

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till förvaltningens förslag.

§ 23

Överklagande av länsstyrelsens beslut rörande trafikbuller vid Ångermannagatan 2

Utveckling av överklagande till mark- och miljödomstolen avseende länsstyrelsens beslut den 30 november 2012, ärende 5051-17893-2011

Dnr 2011-005337

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullföljer överklagandet och yrkar att mark- och miljödomstolen, med upphävande av länsstyrelsens beslut den 30 november 2012, dnr 5051-17893-2011, fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

från den 12 maj 2011.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för överklagandet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 24

Årlig tillsynsrapport för energianläggningar 2012

Dnr 2013-130

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Årlig tillsynsrapport för energianläggningar 2012.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 25

Tillsynsrapport motorbanor 2012

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2012-017550

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens avrapportering.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 26

Miljötillsyn 2012 – Exploateringsprojekt Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2013-162

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Exploateringsprojekt – Tillsynsrapport 2012”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till Trafikverket och exploateringsnämnden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 27

Tillsynsrapport 2012 för stadens skyddade områden enligt 7 kapitlet miljöbalken

Dnr 2012-17540

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens rapport.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder redovisningen till länsstyrelsen, exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsmuseet samt till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck, Skärholmen, Södermalm, Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Förvaltningen konstaterar i sin tillsynsrapport att den sammantagna statusen för stadens naturreservat har förbättrats sedan föregående år. Det är ett glädjande besked eftersom anslagen till skötsel av naturreservaten också höjdes i budgeten för 2012. Eftersom stadens naturreservat är populära bland stockholmarna att vistas i ställer det krav på att information, skötsel och underhåll är god. Därför har staden även i budgeten för 2013 ytterligare höjt anslagen för skötsel av naturreservaten.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

I ett växande Stockholm så kommer efterfrågan på värdefulla naturområden att öka.

I ett större perspektiv så är det positivt att stadens värdefullare naturområden används. Men detta måste ske med förnuft – vilket kräver olika informationsinsatser och annat, samt kräver även ett fortlöpande genomtänkt underhåll innehållande olika riktade åtgärder. Åtgärderna syftar dels till att bevara och skydda just det som är värdefullt i de värdefulla områdena, dels till att styra upp besöksströmmar så att upplevelsevärdena blir så höga som möjligt, samtidigt som det värdefulla inte hotas av besöksströmmarna. Rapporten visar tyvärr att alldeles för lite resurser hittills avsätts för tillsyn och åtgärder i stadens skyddade områden.

En närliggande fråga är hur det står till med de naturområden som (ännu) inte klassats som skyddade områden. Brist på sådan klassning kan bero på att dessa

områden ännu inte ansetts som så hotade att en skyddsklassning ansetts befogad. Bristen kan även bero på ren politisk ovilja. Områden som det handlar om är till exempel Farstanäset, Farsta strandskog, Fagersjöskogen, Majroskogen, Svedmyraskogen, Hemskogen, Solbergaskogen, Rågsveds friområde, Solviksskogen, Ålstensskogen och många fler.

Skötselplaner, syftande till att bevara och utveckla det värdefulla i dessa områden, finns framtagna. Men dessa skötselplaner är inte uppdaterade sedan år 1995. Den skötsel som dessa områden består av är i bästa fall rudimentär slyröjning vart femte år, samt viss föreningsstädning på vårarna.

Frågan är om dessa åtgärdsbrister beror på en listig uträkning för hur man ska få de här områdena att tappa sina värden och sin attraktionskraft, eller på ren indolens.

Miljöförvaltningen behöver i vart fall tilldelas mer resurser för att kunna följa upp ovan uppräknade områden.

§ 28

Årlig tillsynsrapport för spårtrafik 2012 Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2013-230

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten Årlig tillsynsrapport 2012 för spårtrafik.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till Trafikverket och SL.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 29

Årlig tillsynsrapport för flygbranschen 2012 Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2013-229

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner rapporten Årlig tillsynsrapport 2012 för flyg.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden överlämnar rapporten till Swedavia.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Vi vill att nästa tillsynsrapport ska innehålla uppgift om glykolhanteringen i relation till 2 kap 5§ miljöbalken (hushållningsregeln). I årets rapport framgår inte om den uppsamlade glykolen återanvänds eller inte.

På längre sikt är det angeläget att klargöra att Bromma flygplats kommer att avvecklas snarast möjligt. Vi delar inte den borgerliga majoritetens prioritering. Vi anser inte att flyget i ett förlegat stadsnära läge är viktigare än nya bostäder. Eller också prioriterar de borgerliga den stadsnära flygplatsen före grönområden runt om i staden. Ett avvecklingsbeslut skulle också minska bullerproblem i stora delar av Stockholm och minska risken för allvarliga olyckor.

Med tanke på att PFOS är ytterst svårnedbrytbar ser vi det som självklart att Swedavia tar sitt ansvar och sanerar området.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Tillsynsrapporten visar att Bromma flygplats är och kommer förbli en stor källa till buller och störningar för Stockholms invånare. Trots åtgärder som är planerade för att minska bullernivån kommer flygplatsen fortsätta vara en störningskälla. Flygplatsen hindrar också staden att utvecklas i den takt som behövs, då det antal nya bostäder som kan byggas i närheten kraftigt begränsas av flygtrafiken.

Därför är det enda rätta att lägga ner flygplatsen, i dagsläget finns det kapacitet på närliggande flygplatser för att flytta allt flyg från Bromma. Genom en nedläggning av flygplatsen skulle livskvaliteten för ett stort antal människor öka och staden skulle i stor skala kunna bygga mycket välbehövda bostäder.

Särskilt uttalande lämnas av Sara Stenudd (V) enligt följande:

Trots utomordentligt tillsynsarbete av Bromma flygplats så kvarstår dock problemen med buller, markförorening och försvårande av att kunna bygga höga hus och andra byggnadsverk i delar av staden. Det finns även problem med buller från källor på marken vid Bromma flygplats. Vi anser att det absolut bästa sättet för att undvika alla de här problemen vore att lägga ner flygplatsen.

§ 30

Miljötillsyn 2012 – verkstadsbranschen Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2013-243

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Årlig tillsynsrapport för verkstadsbranschen, januari-december 2012”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 8 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 31

Miljötillsyn 2012, tillsynsrapport vägtrafik

Dnr 2012-17478

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Vägtrafik, tillsynsrapport 2012”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar beslut till trafik- och renhållningsnämnden, Trafikverket, samt AB Storstockholms lokaltrafik.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar följande:
  1. Godkänna rapporten vägtrafik, tillsynsrapporten 2012 med nedanstående strykningar och kompletteringar.
  2. Överlämna beslut till trafik- och renhållningsnämnden, Trafikverket, samt AB Storstockholms lokaltrafik.

Andra stycket i avsnittet om Luftföroreningar bör strykas. Förvaltningens text ger intryck av att Naturvårdsverket ifrågasätter om man ska följa miljökvalitetsnormen för NO₂. Vi har tidigare ifrågasatt denna tolkning. Vi har inför detta möte tagit direkt kontakt med Naturvårdsverket. Verket bekräftar att EU:s norm är under diskussion. Diskussionen handlar dock om normen ska skärpas eller inte. En försvagning av normen, i linje med förvaltningens text, är ingalunda aktuellt. Den underförstådda konsekvensen av förvaltningens feltolkning, att man inte behöver vidta verkningsfulla åtgärder för att minska halterna av NO₂ är därmed direkt felaktig.

Det är inte rimligt att slentrianmässigt gå efter annan söka dispens från förbudet att dumpa snö i Saltsjön och Mälaren. Det är stadens eget agerande som gör att platserna för snödeponier i Stockholm minskar, vilket försvårar för alternativa lösningar. Staden bör utveckla ett hållbart alternativ till att dumpa snön i sjön.

Vägtrafiken behöver minska i staden av en rad skäl: buller, trängsel/framkomlighet, utsläpp, luftkvalitet. Det behövs verkningsfulla åtgärder för att minska vägtrafiken.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Sara Stenudd (V) enligt följande:

Vi anser att sambandet mellan buller och ohälsa måste vägas in vid all vägplanering. För att minska partikelhalterna bör ”förbudszonen” väsentligt utökas redan i år. Ett permanent system för hantering av snö genom lagring i bergtrum för koppling till fjärrkylennätet bör snarast utredas och kostnaderna för muddring efter dumpning i vatten ska hanteras av förorenaren.

§ 32**Årlig tillsynsrapport för avloppsreningsverk 2012**

Dnr 2013-302

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till Stockholm Vatten VA AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 8 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Charles Berkow m.fl. (MP) enligt följande:

Arbetet med att minska bräddningarna behöver intensifieras. Det har varit uppenbart i flera år att riktvärdet inte klaras. Klimatförändringar kan komma att förvärra de problem med kraftiga regn som är en av orsakerna till att riktvärdet för bräddning överskrids.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) och Sara Stenudd (V) enligt följande:

Målet angående bräddade volymer måste successivt sänkas för att staden ska uppnå God Ekologisk Status i sina vatten. Det är oacceptabelt att Stockholm Vatten inte klarar av att hålla sina åtaganden vad gäller utsläpp av närsalter även om detta inte är förvånande med tanke på de nedskärningar som under de senaste 6 åren gjorts på kunskaps- och underhållssidan.

Jäv

Vice ordföranden Katarina Luhr (MP) och Mats E.P. Lindqvist (MP) har på grund av jäv inte varit närvarande vid eller deltagit i behandlingen av detta ärende.

§ 33**Rapport från tillsyn över biltvättanläggningar 2012**

Dnr 2012-017465

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden överlämnar rapporten till verksamhetsutövarna i branschen samt till Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Det är mycket positivt att andel anläggningar som klarar riktvärdena har ökat med nästan 20 procentenheter. Men det är illavarslande att mindre än hälften klarar riktvärdena. Det väcker frågor om tillsynssystemets måleffektivitet.

Problemen med att komma tillrätta med dåliga utsläppsvärden när olika företag sköter tvätt, rening och kemikalier väcker frågan om inte det bör finnas en huvudansvarig, som i sin tur får utkräva ansvar av anlita underleverantör. Det ska inte vara möjligt att komma undan tillsyn genom att fragmentera verksamhet och skylla på samordningsproblem.

Rapporten visar också att det finns för många företag som inte tar kunskapskravet enligt 2 kap 2 § miljöbalken på tillräckligt stort allvar. I annat fall skulle man ha en fullständig kemikalieförteckning. I den mån man tar till extern hjälp för att upprätta sådana förteckningar bör den externa konsulten också ge råd om hur företagen kan klara ersättningskravet enligt 2 kap 4 § miljöbalken. Det kan vara värt för staden att identifiera och kontakta dessa konsulter.

Vi välkomnar en informationssatsning om att bilar inte ska tvättas på asfalterade garageuppfarter och på gatan. På miljöförvaltningens hemsida står att detta är förbjudet i vissa kommuner. Varför inte Stockholm?

§ 34**Tillsynsrapport 2012 för förorenade områden
Rapport från miljöförvaltningen**

Dnr 2012-17503

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten om tillsyn av förorenade områden 2012.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Sara Stenudd (V) enligt följande:

Arbetet med att restaurera förorenade områden behöver intensifieras. Inte minst med tanke på det ökande läckage som blir följderna av att havet om runt 50 år kommer att stiga i förhållande till land i Stockholmsregionen (bedömning bl.a. utifrån SMHIs senaste sammanställning av de internationella studier V redan tidigare använt som underlag) och den med åren ökande risken för att Mälaren stiger över sin bräddar. Stadens bristfälliga förslag (både legalt och sakligt) med krav på ny detaljplan beträffande Nya Slussen ökar denna risk väsentligt.

§ 35**Samråd om förslag till detaljplan för Ängsbotten i stadsdelen
Hjorthagen****Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2011-21895

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker planförslaget under förutsättning att:
  - a. Åtgärder utreds vidare vid Norra länken för att förbättra luftkvaliteten och minska bullerexponeringen i planområdet.
  - b. Speciallösningar för att klara bullerriktvärden undviks och så många

lägenheter som möjligt görs genomgående, särskilt studentlägenheterna i den höga byggnaden samt övriga lägenheter mot Norra länken.

- c. En skötsel- och utvecklingsplan tas fram för planområdets parktytor för att säkerställa deras funktion som spridningssamband mellan norra och södra Djurgården.
  - d. Bobergsgatan klassas som ett huvudstråk och bredden på cykelbanan utökas därmed från planerade 3,00 meter till 3,25 meter.
  - e. Cykelparkeringsnormen 2,5 platser/lägenhet används för området.
  - f. Det sker en redovisning av lämplig plats för förskolegård inom planområdet.
  - g. Det tydligt framgår var inom planområdet det kommer att reserveras ytor för fördröjningsmagasin för dagvattenhantering.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att omedelbart justera paragrafen

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Sara Stenudd (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt följande:

I huvudsak tillstyrka förvaltningens förslag till beslut.

Därutöver kräva att buller- och partikelhalter minskas så gällande regler uppfylls helt och hållet och att plats anvisas för den planerade förskolegården.

Energiförlusten per m² ska inte överstiga 45 kWh.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Sara Stenudd (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Kemikalieplan för Stockholm

Resultat från förstudie om kemikaliekrav i upphandling och förslag till vidare arbete

Dnr 2013-592

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Godkänna förstudierapporten
- 2 Uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare med framtagandet av kemikalieplan för Stockholm enligt detta beslut
- 3 Uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag till kemikalieplan under hösten 2013
- 4 Därutöver anföra följande

Arbetet med att minska förekomsten av kemikalier och gifter i stadens olika miljöer är angeläget och kräver ett samlat och målinriktat arbete.

I samband med kommunfullmäktiges antagande av Miljöprogram för Stockholm 2012-2015 i december 2011 gavs miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag till kemikalieplan för Stockholm. Upprinnelsen till uppdraget är att det under remissrundan av miljöprogrammet framkom önskemål från framförallt stadsdelsnämnderna om vägledning kring hur staden ska arbeta med och följa upp delmålen på området giftfria varor och byggnader. Den förstudie som nu presenteras för nämnden understryker också detta behov.

Syftet med kemikalieplanen förklarades vara att utstaka en strategi för hur staden på ett samlat och resultatnriktat sätt bör arbeta med frågan och svara upp mot de önskemål om vägledning och uppföljning som remissinstanserna inom staden efterlyste. Nämnden anser att det förslag till disposition som presenteras i förstudierapporten förefaller korrespondera väl med detta syfte, men vill ändå i sammanhanget understryka vikten av att ta fasta på de synpunkter och önskemål från de delar av staden som ska tillämpa kemikalieplanen i sina verksamheter så att slutprodukten blir så konkret och användbar som möjligt.

I miljöprogramsärendet nämns även vikten av att så långt som möjligt samordna arbetet med andra offentliga aktörer så att en enhetlighet, förutsägbarhet och effektivitet i miljöarbetet på kemikaliesidan gentemot såväl externa som interna aktörer kan uppnås. Ett exempel som nämns i ärendet är den kemikalieplan som Göteborgs stad för närvarande arbetar med att ta fram. Nämnden vill därför erinra förvaltningen om att ta till vara på möjligheten till samarbete med andra kommuner och offentliga aktörer i syfte att undvika dubbelarbete och utbyta kunskaper och erfarenheter på området, samt, där det är lämpligt, eftersträva enhetlighet.

Eftersom kemikalieplanen har stor betydelse för stadens övergripande kemikaliearbete och syftar till att underlätta måluppfyllelsen i miljöprogrammets andra kapitel anser nämnden att det är av stor vikt att införandet av

kemikalieplanen inte drar ut på tiden. Nämnden anser därför att ett förslag till kemikalieplan bör presenteras nämnden tidigare än förslaget i förstudierapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 8 januari 2013. Kontoret föreslår att Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förstudierapporten
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningen att arbeta vidare med framtagandet av kemikalieplan för Stockholm enligt förslaget

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att
  1. Godkänna förstudierapporten
  2. Uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till kemikalieplan under hösten 2013
  3. Och därutöver anföra följande:

Offentlig – och privat – upphandling med stringenta kemikaliekraav kan på sikt få lika stor innovationsdrivande betydelse som miljöskyddslagen på sin tid fick för industrins miljöskydd.

Förvaltningens förslag är bra och kan därför - rätt utvecklat – få mycket stor betydelse för svensk kemikaliepolitik. Men detta arbete kommer att ta tid – det tog trettio år för svensk industri att driva ned utsläppen till – i stort sett - ofarliga nivåer. Förvaltningen bör därför arbeta med tydliga etapper.

Den första etappen måste handla om barns och ungdomars hälsa. Förvaltningen måste därför utveckla en metodik för att kunna bestämma vilka varor som ger störst bidrag till barns och ungdomars exponering av olämpliga kemikalier. För dessa varor skall stadens krav både för egen upphandling och för upphandling av tjänster där sådana varor kan förekomma i princip följa CHEMSEC:s SIN-lista. EU-kommissionen har nyligen uttalat att SIN-listan är just innovationsdrivande.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Sara Stenudd (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Mer än ett år har gått sedan allianspartierna utlovade en kemikalieplan. Vi ser nu förstudien till en plan, en förstudie som kanske borde tagits fram som grund innan själva planen lanserades.

De senaste 50 åren har nyproduktionen av kemikalier i världen ökat betydligt och vi utsätts för allt fler kemikalier i vår vardag. Nya potentiellt riskfyllda kemikalier tillkommer ständigt och ju fler sorters kemikalier vi exponeras för desto större är risken för att cocktaileffekter uppstår där olika ämnen kan potentiera varandra och ge upphov till nya risker. Att ta fram en kemikalieplan för Stockholms stad ligger i linje med det nationella miljömålet att skydda människor och miljö från skadliga kemikalier och vi anser därför att arbetet med planen måste prioriteras. Åtgärder måste börja genomföras redan nu då det är ett tidskrävande, dyrt och svårt arbete att fasa ut farliga ämnen. Ärendet innehåller många viktiga punkter för stadens kemikaliearbete och vi har förståelse för att arbetet med att ta fram en plan och att sedan implementera punkterna i staden kan dröja, Vi anser därför att vissa delar av kemikaliearbetet inom stadens verksamhet bör prioriteras och påbörjas redan nu.

Vi har tidigare lagt förslag om giftfria förskolor. Då barn som fortfarande växer och utvecklas kan vara mer känsliga för skadliga kemikalier anser vi att arbetet med att ge barn en giftfri miljö måste påbörjas redan nu. Vi anser att en checklista för giftfria förskolor och skolor ska tas fram och att arbetet med att fasa ut skadliga ämnen i miljöer där barn vistas ska påbörjas redan nu. Finns det indikationer på att mark som används för barns lek innehåller gifter ska marken undersökas och sanering påbörjas snarast. Informationen till invånarna om skadliga kemikalier måste öka, och tydliga riktlinjer och uppföljning av stadens kemikaliearbete inom ramarna för exempelvis Stockholms miljöprogram måste implementeras. Vi tycker inte heller att det är tillfredsställande att kemikaliekrav idag ställs i varierande utsträckning i stadens upphandlingar. Kemikaliekrav bör ställas genomgående. Det är därför inte heller acceptabelt att upphandlingarna upplever en osäkerhet kring hur frågan om kemikalier ska prioriteras i förhållande till andra faktorer. Beslut om upphandling av varor med särskilt farliga ämnen kan öka oönskad exponering för våra barn och ge konsekvenser långt in i framtiden.

Vad beträffar tillsyn vill vi påpeka möjligheten till en aktivare hänvisning till miljöbalkens allmänna hänsynsregler som kunskapskravet och ersättningsprincipen.

För detta arbete är det viktigt att det finns tillräckliga resurser nu, men vi ser även ett stort behov av resurser för ett kontinuerligt arbete med Stockholms kemikalieplan där vi anser att det är av största vikt att specialistkompetens finns

tillgänglig och behålls inom miljöförvaltningen för ett hållbart och långsiktigt kemikaliearbete inom staden.

§ 37

Upphandling av laboratorietjänster för offentlig kontroll och vatten

Dnr 2012-15563

*Sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 19 kap 3 §.
Sekretessbelagt av miljö- och hälsoskyddsämnden*

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att genomföra en upphandling av laboratorietjänster för offentlig kontroll av livsmedel och vatten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden uppdrar åt förvaltningschefen att utarbeta förfrågningsunderlag, genomföra upphandlingen, fatta tilldelningsbeslut och teckna avtal i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 januari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 38

Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) angående kretsloppsavlopp

Dnr E 2013-000-00218

Beslut

Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) anmäls och överlämnas till miljöförvaltningen för beredning.

§ 39**Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar i en promemoria om utfall av prövning i överinstanser som berör nämndens verksamhet.

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm kommenterar kort utvärderingen av genomförandet av EU:s ramdirektiv för vatten.

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm påminner om att nämndens nästa sammanträde den 12 mars sker i samband med en heldag i Spårvagnshallarna som avslutas med middag.

Gunilla Hjorth från enheten för stadsmiljö informerar om ett lyckat försök att återetablera arten större vattensalamander i Judarskogen, ett Natura 2000-område.

Avdelningschefen Pia Winblad Högfors berättar att tillsynen av förskola och skola är påbörjad.

Vid protokollet

Ellinor Fiebranz Andersson